IX kadencja

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

Komisja Administracji i Spraw Wewnętrznych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **Podkomisji stałej do spraw obywatelskich, cudzoziemców i migracji (nr 6)**

z dnia 23 czerwca 2022 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Administracji i Spraw Wewnętrznych

– podkomisji stałej do spraw obywatelskich, cudzoziemców i migracji (nr 6)

23 czerwca 2022 r.

Podkomisja stała do spraw obywatelskich, cudzoziemców i migracji, obradująca pod przewodnictwem posła **Jana Szopińskiego (Lewica)**, zrealizowała następujący porządek dzienny:

– bezpieczeństwo na akwenach (zmiany w ustawie z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych) oraz przyspieszenie uruchamiania konkursów przez wojewodę.

W posiedzeniu udział wzięli: **Wojciech Radecki** dyrektor Departamentu Ochrony Ludności i Zarządzania Kryzysowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji wraz ze współpracownikami oraz insp. **Piotr Kulesza** zastępca dyrektora Biura Prewencji Komendy Głównej Policji wraz ze współpracownikami.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Magda Jedynak** i **Anna Pilarska** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

Przewodniczący poseł Jan Szopiński (Lewica):

Dzień dobry, witam państwa bardzo serdecznie na posiedzeniu podkomisji stałej do spraw obywatelskich, cudzoziemców i migracji. Tematem dzisiejszego posiedzenia jest bezpieczeństwo na akwenach, a więc zmiany w ustawie z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych oraz przyspieszenie uruchamiania konkursów przez wojewodów.

Chciałbym bardzo serdecznie powitać na dzisiejszym posiedzeniu pana Wojciecha Radeckiego, dyrektora Departamentu Ochrony Ludności i Zarządzania Kryzysowego w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji. Chciałbym powitać pana insp. Piotra Kuleszę, zastępcę dyrektora Biura Prewencji w Komendzie Głównej Policji. Witam także pana Marcina Pańtaka, naczelnika wydziału w Departamencie Ochrony Ludności i Zarządzania Kryzysowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, witam panią Magdalenę Miętus, głównego specjalistę w Departamencie Ochrony Ludności i Zarządzania Kryzysowego MSWiA oraz pana Waldemara Różyckiego, eksperta w Wydziale Prewencji Biura Prewencji Komendy Głównej Policji. Witam również panie i panów posłów.

Przypomnę państwu, że wtedy, kiedy odbywało się posiedzenie Komisji Administracji i Spraw Wewnętrznych, mieliśmy wiele wniosków, które dotyczyły wypracowania przez nas stanowiska, które byłoby skierowane do ministra spraw wewnętrznych i administracji w kwestii dotyczącej zmian systemowych w ramach ustawy. Mieliśmy też określone głosy, które mówiły o tym, aby przyspieszono uruchamianie konkursów przez wojewodów w sprawie dofinansowania w bieżącym roku bezpieczeństwa na akwenach. Czy ktoś z państwa w tej ostatniej kwestii, przyspieszenia konkursów, może coś nam powiedzieć? Proszę.

Dyrektor Departamentu Ochrony Ludności i Zarządzania Kryzysowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji Wojciech Radecki:

Panie przewodniczący, szanowni państwo, mamy przygotowane przez wojewodów zestawienie pokazujące, na jakim etapie jest rozstrzyganie konkursów ofert z zakresu ratownictwa wodnego. Można powiedzieć, że generalnie wygląda to całkiem dobrze. Większość konkursów jest już rozstrzygniętych, wyłonione są podmioty… Mamy tutaj takie zestawienie tabelaryczne, które pokazuje ilość przekazanych środków, na jaką kwotę opiewa umowa, z jakimi podmiotami została zawarta itd. Nie wiem, czy Komisja życzy sobie, żebyśmy to omawiali bardziej szczegółowo, czy może, jeżeli ktoś z państwa będzie bardziej zainteresowany, to wtedy moglibyśmy się odnieść do tego elementu. Nie wiem, jakie są oczekiwania.

Przewodniczący poseł Jan Szopiński (Lewica):

Może poprosimy jeszcze o kilka ogólnych zdań na ten temat.

Dyrektor Departamentu Ochrony Ludności i Zarządzania Kryzysowego MSWiA Wojciech Radecki:

Ogólnie to jest tak jak mówiłem, tzn. większość umów, które zostały przewidziane do zawarcia przez poszczególnych wojewodów, już zostało zawartych. W dużej mierze te umowy zostały zawarte przed sezonem, na przykład w województwie kujawsko-pomorskim w maju. Przetargi były oczywiście rozpisywane wcześniej.

Rozumiem, że generalną intencją jest, aby te konkursy były rozstrzygane możliwie jak najszybciej, natomiast wojewodowie generalnie kierują się tym, iż czekają, aż zostanie uchwalona ustawa budżetowa i to ich troszeczkę wstrzymuje. Później jest całe postępowanie przetargowe i to też zajmuje chwilę. Teraz jest ostatni etap, w większości województw albo już są podpisane umowy, albo w niektórych województwach jeszcze trwa postępowanie przetargowe, trwają konkursy, które wyłonią podmioty, które w tych konkursach wygrają. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Jan Szopiński (Lewica):

Dziękuję bardzo. Szanowni państwo, został państwu przedłożony projekt wystąpienia naszej podkomisji do ministra spraw wewnętrznych i administracji, który pozwolę sobie teraz przedstawić. Odczytam projekt, żeby wszyscy wiedzieli, jakie jest nasze stanowisko, a potem, gdyby były zdania odrębne wobec tego co zostało napisane w projekcie, ewentualnie poproszę o skorygowanie tego tekstu.

Cytuję: „Do parlamentarzystów z Podkomisji stałej do spraw obywatelskich, cudzoziemców i migracji wpłynęły postulaty i wnioski, formułowane przez Zarząd Główny oraz jednostki terenowe Wodnego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego, dotyczące potrzeby dokonania zmian systemowych, prawnych i finansowych w kwestiach związanych z zapewnieniem właściwego funkcjonowania ratownictwa wodnego w Polsce. Jako jeden z głównych problemów wskazywany jest brak skutecznego systemu finansowania ochrony bezpieczeństwa na wodach o charakterze ogólnodostępnym w miejscach niekomercyjnych, które winny być strzeżone przez profesjonalne zespoły ratownicze przez cały sezon uprawiania sportów wodnych, a nie tylko w miesiącach wakacyjnych. Ratownicy podnoszą, że konieczne jest zachowanie standardów jakościowych i ilościowych dotyczących zdolności do prowadzenia akcji ratowniczych oraz pełnienia dyżurów. Ze względu na pracę w trybie zmianowym i przepisy Kodeksu pracy na większych akwenach jednostka odpowiadająca za bezpieczeństwo na wodach powinna zatrudniać około 15–20 ratowników oraz osoby wykonujące zadania w zakresie obsługi administracyjnej, księgowej i sprzętowej.

Według WOPR, wyszkolenie ratowników, potrafiących pracować w systemie zmianowym w pełnej gotowości, wymaga około 3 lat szkolenia, pracy i zbierania doświadczeń. Aby tych ratowników utrzymać w pracy, potrzebne jest zapewnienie pewności i ciągłości zatrudnienia. Szacuje się, że koszt opisanych wyżej etatów, eksploatacji, napraw i ubezpieczenia sprzętu, szkoleń i zapewnienia warunków socjalnych ratownikom wynosi około 1,4–1,7 mln zł rocznie. Bardzo duża część tych kwot jest wypracowywana, z konieczności, w ramach działalności usługowo-gospodarczej, natomiast WOPR postuluje, by dużo większa niż obecnie część tych kosztów była pokrywana z budżetu państwa. Zapewnienie

profesjonalnych dyżurów wymaga środków finansowych także na wynagrodzenia ratowników, zachęcające do podejmowania tej pracy przez profesjonalistów.

Działacze WOPR informują, że na morskich, prestiżowych turystycznie plażach, łączne wynagrodzenie może wynieść obecnie powyżej 4000 zł netto, ale kosztem 180 godzin pracy w miesiącu. Tym samym, faktyczne godzinowe wynagrodzenie nie zawsze jest istotnie wyższe niż płaca minimalna wypłacana osobom bez żadnych kwalifikacji. Oznacza to także, że przemęczenie ratowników może być przyczyną braku ich skuteczności w zapobieganiu utonięciom i innym wypadkom. W opisanej wyżej sytuacji, przeznaczenie przez rząd zaledwie 4 mln zł na dotację na ochronę bezpieczeństwa na wodach jest dalece niewystarczające. Poza tym, jako wadliwy oceniany jest rządowy system udzielania dotacji na zadania z zakresu ratownictwa wodnego. Pomimo tego, że budżet państwa był uchwalony przez Sejm w grudniu 2021 r., dopiero w maju i czerwcu 2022 r. wojewodowie poinformowali jednostki WOPR o swoich decyzjach, komu i w jakiej wysokości przyznali na te zadania pieniądze, a faktyczne przekazanie środków nastąpiło lub nastąpi jeszcze później. Uniemożliwia to racjonalne planowanie wydatków, etatów oraz właściwą realizacje zadań.

Zarząd Główny WOPR w załączeniu do swojego pisma przekazał sformułowane i przekazane do MSWiA w 2020 r. uwagi i propozycje dotyczące treści ustawy z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych oraz do opiniowanego w 2020 r. projektu rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji w sprawie kwalifikacji przydatnych w ratownictwie wodnym. Duża część uwag WOPR do wyżej wymienionego projektu nie została uwzględniona w tym rozporządzeniu, ale według Zarządu Głównego nadal pozostają one aktualne. Przesyłamy Panu Ministrowi w załączeniu omawiane wyżej wystąpienie Zarządu Głównego WOPR oraz skany innych pism przesłanych do Podkomisji przez jednostki terenowe tej organizacji i uprzejmie prosimy o pisemne odniesienie się do zawartych w nich uwag i propozycji.

Ponadto uprzejmie prosimy Pana Ministra o udzielenie odpowiedzi na następujące pytania: 1) Jak Pan Minister ocenia wypełnianie przez WOPR zadań w zakresie ratownictwa wodnego? W jaki sposób Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji współpracuje z WOPR? 2) Czy rząd przewiduje w najbliższym czasie wszczęcie procedur legislacyjnych w ustawach i innych aktach prawnych dotyczących bezpieczeństwa na wodach, ze szczególnym uwzględnieniem obszarów funkcjonowania Wodnego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego? Jaki jest planowany zakres, termin oraz system opiniowania ewentualnych zmian legislacyjnych? 3) Jakie zadania będzie realizować lub będzie mogło realizować Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe w związku z planowanym przez rząd uchwaleniem ustawy o ochronie ludności? Czy WOPR będzie mogło otrzymywać zadania zlecone lub dotacje w ramach planowanego Funduszu Ochrony Ludności? 4) Czy Pan Minister zwiększy dotacje oraz przyspieszy procedury przyznawania środków na zadania z zakresu ratownictwa wodnego? Jakich kwot można spodziewać się jeszcze w roku bieżącym oraz w roku 2023?”

Tak wyglądałoby stanowisko naszej podkomisji, szanowni państwo, po analizie pism, jakie otrzymaliśmy jako Komisja Administracji i Spraw Wewnętrznych z Wodnego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego. Oczywiście dzisiaj nie oczekuję odpowiedzi na te pytania, to jest dopiero stanowisko podkomisji. Uzyskaliśmy wyjaśnienia, jak wygląda dofinansowanie konkursów organizowanych w roku 2022 przez wojewodów, a to pismo, jeśli nie będzie głosów sprzeciwu, po dokonaniu niezbędnych zmian redakcyjnych przekażemy w formie stanowiska podkomisji do ministra spraw wewnętrznych i administracji.

Jeżeli nie ma innych propozycji, to rozumiem, że ten tok myślenia i działania, czyli przygotowanie wystąpienia podkomisji, został zaakceptowany. Tak jak powiedziałem, po dokonaniu niezbędnych zmian redakcyjnych, pismo zostanie oficjalnie przekazane jako stanowisko podkomisji. Po uzyskaniu odpowiedzi zwołamy posiedzenie podkomisji, na którym zastanowimy się, w którym kierunku, zgodnie ze wskazaniami komisji administracji, która nam te kwestie przekazała, pójdzie nasze procedowanie w tej sprawie, tzn. czy będzie to kierunek dotyczący zmian legislacyjnych w ustawie, czy może jakieś

inne wnioski, dotyczące na przykład zmiany rozporządzenia, o którym wspominałem, a które reguluje intersujące nas kwestie.

Jeżeli nie ma innych spraw, to bardzo serdecznie państwu dziękuję za udział w dzisiejszym posiedzeniu podkomisji. Myślę, że to, co chcieliśmy osiągnąć, to osiągnęliśmy, czyli przyjęliśmy zaproponowane stanowisko. Jeszcze raz wszystkim bardzo dziękuję.

Zamykam posiedzenie podkomisji.